

Baltijas Štadētītieši.

Isnahf katru deenn, isnemot tikai swehtdeenas un angstakahs swehtku deenas

Wakha bes yeesuhtischanas:

var	1	gadu	3	rbt.	50	rap.
"	$\frac{1}{2}$	"	:	:	:	:	1	"	75	"
"	$\frac{1}{4}$	"	:	:	:	:	—	"	90	"
"	mehnest	"	:	:	:	:	—	"	40	"

12. gada = gahjums.

Sludinajumi:

Maffa ar pefuhfischanu:

par	1	gadu	5	rbkt.	— fav.
"	$\frac{1}{2}$	"	2	"	75 "
"	$\frac{1}{4}$	"	1	"	50 "
"	mehneßt	:	:	:	:	:	—	"	75 "

Nº 184.

Birmdeen, 11. (23.) augustâ.

1880.

Swarigi pahrgroßjumi walsts eestah.
dijumōs.

Telegrofs pehdigās deenās atnesīs is Peterburgas
dāschu fvarigu sinu. Augstokā isdaridama komi-
fija, kuras galwa ir grafs Loris-Melikows un kura
tika eezelta pehz breesmu notiluma Seemas pilī,
tagad atkal tikušē atzelta, un grafs Loris-
Melikows eezelts par eekfchig u leetu ministeru.
Schai vahrgrosschanai dāschadā sinā leels fvars.
Wiza wišpirms peerahda, ka minetā komisija tačā
sefchi mehnēshōs, kuras ta pastahweja, ir to darbu
pastrahdajuse, kura dehl wizau eezehla. Komisjās
mehrķis bij, apspeest sozialistu jauskhanas un faswēh-
reschanas un spert folus preekſch sozialisma un nihilis-
ma febrogas isdeldeschanas. Saprotams, ka veħde-
jais usdewums now jau pilnigi us muhschigeem lai-
seem ispildits: foli preekſch sozialisma un nihilisma
nesahku israweschanas ir tik eefahkti, jo tee nebija
tit ihsa laislā vabiedsami, un apspeeschana pa leelak
dakai laimiqi isdarita.

Bet ari otrā sinā pahrgroßschana eewehtrojama. Wina leejina, ka grafa Loris-Melikowa politika, kas zaur augstakahs isdaridamas komisijas dibinaschana tika peeramta tik kā laiks ahrkārtīgs lihdsellis us sinamu ietur laiku, tagad teek vatureta par pastahwigu politiku. Tas redsams is grafa Loris-Melikowa eegelschanas par eelschigu leetu ministeru. Schi politika, kā sinams, visā Kreevijā ir darijuše loti labu eespaidu. Wina atmeta pahros leelu bahrdsibu pretwiseem fibleem politifleem noseedsnikeem jeb tahdeem, us kureem tik krita domas, ka tee sozialisma un nihilisma draugi, bet kas wehl ne ka nebij vada-darijuschi. Tābdus senak mehdsas hēl teekā kree-

duma us augstakas administrācijas pāvēhi nosuhtī
us kāhdahm tāhlakahm gubernāhm us dīshwošchanu.
Schis listens senak ihpaški bij jazeesch dauds sim-
teem studentu, kas tik bij wainigi pēc kāhdeem stu-
dentu nemeereem jeb ziteem shkēem vāhrkāhpumeem,
un kureem zaur tāhdu bahrgu strahpi tika ispostita
mahziba un zeriba us nahlamibū. Schos grafs Loris-
Mekikows ar Wīdaugstaku apstiprināšchanu atfauzī
mahjās un teem pafneedīs daschadu valīhdsibū, la-
tee waretu sawu mahzibu pabeigt. Wifur, kur wa-
reja ištikt bes bahrdības, grafs Loris-Mekikows to
labproht atmeta. Turpretim jo zeeti un usmanig
grafs strahdaja pret iħstajem noseedsneekeem, negeħli-
geem flepkaueem, fasweħreteem pret Keisaru un walstī.
Ihpakħi zaur to, ka wijsch mahzeja pareisi schirk
ħħlohs, mas ewebrojamahs leetas no swarīgajem
noseegumeem, ka wijsch nekahwahs fajaukt zaur pir-
majeem, bet jo zeeti palika us pehdejo pehdahm
wijsch strahdaja ar jo labu fekmi.

Var jauno politiku dewa ari leezibu waldibaes istur eschanahs pret laikrafsteem. Senak Peterburgaen un Masskawas leelohs beszensuras awises weegli feni ispelnijsa brihdinashanu un aisseegfchanu, ja taherunaja pahraf swabadu jeb shwu wahrdyu var kahdeem waldibas fooleem jeb pastahwofcho fahrtibus. Bet tagod brihdinashanas pilnigi apstahjusfchahs. No ta laika, kad tika eezelts par drukas leetu wirs pahrwaldneeku Abasa, ne weena awise naw dabujufa brihdinashanu, kaut gan wifas pehdigā laika runadeesgan swabadu walodu.

Ihpashī war fajit, ū grafam Loris-Melikowam
ir laba personu praschana. Wiſi augstakee amato
wihi, ūs mina laikā tika eezelti, ir loti freetni ū
tas prateji. Grafis Loris-Melikows neſkatahs us to
waj kahdam ir augstas faietes, jeb ſpihdoschē dſihwee
ſtehmelia minſh nezahr tie ū ſendinats hukum

freetns gudr̄s wihrs, kas sawu amatu labi prot. Un tas no leela swara ihvaschi Kreewijā, kur walst̄s amata wihereem, administrazijai, kā finoms, tik leels spehls.

Senak augstakee amata wihri daschlahrt parah-
dijsa ne-ustizibū pret vafchu lauschu fabeedribu. Vehz
wirau domahm gandrihs wifa lauschu fabeedriba
Kreewijā bij fa=ehtsa no sozializma un nihilisma, un
wirai tadehk newareja nowehlet nesahdu leelaku
paſchwaldibas teefibū, turpretim wehl bij jaluhko,
wiras tagadejabs paſchwaldibas teefibas wiſadi wa-
ſinat un aprobeshot. Grafs Loris-Mekikows ſkatahs
us ſcho ſeetu pawifam zitadi. Wirsch pats rohda
pret lauschu fabeedribu uſtizibū, un ſchihs politikas
augli perahdijufchi, fa tas ir wiſlabakais zelch. mo-
dinat ari pee laudim uſtizibū pret waldibu. Schi
lauschu uſtiziba pret waldibu ta augufe, kò tas jau
fen nebij peedſhwots. Un ſchi uſtiziba buhſ weens
no zeetaleem dambjeem pret sozialisma un nihilisma
iſplatiſchanos.

Lihds ar augstakās išdaridamas komisijas atzel-
ſchonu un grofa Loris-Melikowa eezelscharu par eek-
ſchigu leetu ministeru ir notikuſe wehl kahda ſwariga
pahrgrōſſchana. Keisara kanzlejas 3. nodaka,
kuas ſinachanā ſtahweja wifa ſchandarmu walde jeb
tā fauktā ſlepēnā waj politiſkā polizija, ir atzelta,
un ſhi ſchandarmu pahrwaldiſchana nodota eekſchigu
leetu ministerijai. Trefchahs nodakas vreekschneeks,
agrafais ſchandarmu augstakais pahrwaldneeks, nestah-
weja - nedj apakſch kahda ministera, nedj apakſch
senato, bet taiſni apakſch Keiſariskas Majestetes.
Schandarmu waldiſchana tika eeraudſita kā kahds
ahrpus likuma ſtahwoſchā eestahdijums, par kuru ne
kur newar ſuhdset. Zaur to daschahrt zehlahs du-
bulta buhſchana, kas radija daschus nelabumus. Tas
taed ir hajta. Turmaks nehuža Kremlīja mairā

fetefons.

Napoleona III. politifas domas.

Wahzu-Franzuschi kara laikā dasħas Wahzu awisej sej nožuhtija uż-za kara laulu farwus korespondentus. Bet ne latris no teem tika no Wahzu generaliema laipnigi u-saemis. Brihwpraktigo awišču korespondenteem minn darbu dasħadi apgeruhtinasa, un dasħu pat projam raidija. Ta' għażżeja korespondentam, fuqbiż noſuhtijuse Wahzu nedekas awise „Gartenlaube.“ Schis bij raksnieks A. Mels, kas zaur dasheem freet-neem raksteem pasifstams (no minn raksteem pagħajnejha għadha „Rigas Lapas“ feketonā biji jaqtul kofotx „Kabinets Elisejja“). Bet Pruhħi generalis, tagħad seldmarċħals Manteifels, tam aiseelda jaġist ppej armijsi un aiftaidiha to projam, draudedams to ap-zeetinat, ja tas nekklo fitu. Ta' tad Mels nedabu jaġi var kara notifikumeen rakstit, bet gan minn driek hejj vejjed tam atgħadjiha rakstit kahdha zitħas ċewekho jaġi mas korespondenzes par wiħru, kas ppee minn tħalli kara biji wainiġs un zaur to ari biżi wiśwa rik zeetis.

Kad Napoleons III. pehž kaujas pēc Sedanas bij
21. augustā (2. septembrī) kritis Wohzeeshu rokās
wīnsch tilka nowests us Hefu pili „Wilhelmshöhe“
(kuru padisibātā Hefu kurfirsta mantineeki par welti
vuhlejuschees jaun projekti isdabut is Pruhšču waldibaas
rokām, un kura tagad pehž īalihguma starp mineteem
mantineekeem un Pruhšču froni galigi atstahta)

Bruhschu lehnika namam). Drihs pehz tam Anglu awise "Times" usaizinaja Melsu, nobraukt us "Wilhelmshöhe," un rakstit kahdas forepondenzes par fawangoto leisaru. Mels s̄ho usaizinafchanu pēnehma. Bet kā to lai wišlabaki iſpilda? Dauds nedomadams, wiſch aifraſtija Napoleonam wehstuli par fawu nodomu un tika no leisara pēnemits. Mels wairak reiſes apmekleja Napoleonu, kurch ar wiſu eelaidahs garās farunās. Napoleonu ſinajā, kā ſchīhs farunās nahīs awiſēs, bet wiſch leedsahs eepreefch iſlaſit forepondenta manuſkriptus, kuruš ſchīs leisaram lika preefchā, eekam tos aifsuhtija. "Raksteet kogribeet," teiža wiſch, "bet nerahdeet nekad man, ko Juhš rakſtijuschi". Melsa forepondenzes tika toreiſ (1871) nodrukatos daschaddōs Wahzu un Anglu laikrakſīs. Nesen farakſtitajs tahs falafījis un iſdenis Franzuſchu walodā par grahmatu ar wiſrakſtu: "Wilhelmshöhe (1871.) Souvenirs de la captivité de Napoleon III. per A. Mels. Paris." (Wilhelmshöhe (1871) neemīpa iſ Napoleonu III. mācīneiakas).

(1871) peemjau uj Napoleona III. mangineebas.

Mels, ka redsams, bij jaur keisara nelaimi kusti-
natd, un is wiixa raksteem redsams, lu wiisch pre-
keisara personu sojutis ihpaschu zeenishanu, tomehe
wiisch ir pehz eespehjas meklejis keisara wahrdus ta-
atstahstid, ka schis tos runajis. No sawas puiseb
wiisch neka klahd nau peelizis. Wiisch ari neware-
ja eedroschinatees, keisara wahrdus sagrosit, jeb tam-
list muté pilnigi isdomatus wahrdus, jo Napoleons
Melsa forepondenzes wehlak, kad tahs bij nodruksata,
lafiga, un melus weegli buhtu warejis usrahdit. Na-
poleons, ar Melsu farunajes par daschadeem politi-

ſkeem jautajumeem un kahdas pee tam iffazitas domas mehs pehz Melfa ſirojumeem te gribam fawoom laſtajeem ureeffchâ zelt.

Gefahfahs faruna vor sara eemeleem.

— Man pahrmēt, ka es eft s̄ho laru eesahzis wišwairak fawas zilts intrefchu labad," runajis Napoleons III. "Laudis aismirīt, ka preefch manahm zilts intrefehm ibpaschi buhtu bijis derigi, uszelt us Spaneeschu troni Hohenzoleru prinzi, kas man diwahrt radineeks, ka Karolinas Bonaparte vēhnahzejs un Stefanijas Boharne meitas dehls. Kā lai es wixam buhtu preti strahdajis zilts intrefchu dehls? Wixa radneeziba ar Pruheschu Tehniku pasuhd wezu laiku tumfumā, daschi to wehl pawifam noleeds; wi- na radneeziba ar mani ir no wakarejahs deenas. Bee tam nemēt klah, ka wixa tehws, prinjis Antons, bij weens no maneem labakeem jaunibas draugeem un ka wehlaki gadi naw isdsehfuschi muhsu labakā dīshwes laika atminas. — un tad Juhā sapratisfeet, ka es tik zeeti pretodamees wixa nodomam, veekamt Spaneeschu troni, eftmu fawa nama intrefes minis ar fabiokhm."

— „Leelaka dala no maneem pretineekem“, ru-naja wiñsch, behdigi ſmaididams, tahlak, „neko zita-nesin, fa tif iſdomat us manu rehkinu faut fahdas leelas aplamibas, lai waretu man fahdet. Weena dala pate tam netiz, fo runa, ziti atkal runa pirma-

"Bet", jautoju es, "kad mehs ori zilts intreses

ne kahdu it kā ahrpus likuma stahwosch u eestahdijumu. Grafs Loris-Melikows negrib, ka tiktu leetoti kaut kahdi likumā nenofaziti lihdsekti, wiñsch grib, ka wiñ, tik pat pahrvalditee kaudis, kā ari augstakee omata wiñri turetos zeeti pee likuma, un peñ, likuma atbildetu par fawem darbeem. Tas ir eewehrojams folis. Jhvafchi wina pamata domas, zeeta tureschanhs pee likuma, ir koti teizamas, un jo wairak tahdas domas wiñsa walsti eefaknojahs, jo fwehtigaki augki no tam atleks.

Grafs Loris-Melikows, kaut gan ilgu laiku augstakas amatā buhdams, ir jau ispelnijses gudra politika un usmaniga pahrvalditaja flawu. Peñz notikuscheem bresmu darbeem tik gudra galwa, duh-fchigs un pastahwigs gars wareja atfazitees no bahrdsibas lihdsekteem un usfahlt brihwrahtigu politiku. Tas neweenā zitā semē nebij pedfiswots. Zitur mehdia peñz tabdeem bresmu notikumeem groschus fawilst jo stingri, ka meñs to pedfiswojahn par peem. Wahzija. Tadehk nebij weegla leeta, veepeschī pee mums schā siñā atfazitees no eerastahn domahm un pasihstameem zekeem. Tomehr grafsam Loris-Melikowam ir isdeweess, wiñus schlehrflus pahrvaret un fawu jauno politiku zeeti nodibinat. Schee nöpelni sola Kreewijai no grafa Loris-Melikowa tahlas amata weschanas zeribas pilnu nahkamibu.

Krogū usrandisbas leetā, Klīga īgam.

Jums, zeen. Klīga īgs, kā no Juhfu raksteena gai-schi nöprotams, nam wiñai labi patižis, ka es fawā korepondenzijā „is Lihnscheem“ usrahdiju, ka zitōs Jsschiles draudsēs pagastos un, kā protoms, ari Juhfu pagastā no augstās waldes laistais zirkulehrs ne-teek eewehrots. Nu, ko tur lai dara, ka wiñem newar pa prahtam isdarit! — Jums tas ir par leelu brihnumu, ka Lihnschu pagasta walde jau „sen gai-dito pawehli“ ar preeku farnehuse un teesham mui-schās aprinkā atrasdamos krogus un schenkus stingri usluhlot fahkuſe. Ja, tā jau eet pafaulē. Vahr ko Juhfs tik wehl brihnatees, to ziti jau dara. Jums, ja tik to leetu labi buhtu pahdomajuschi, nemas ne-bija ko brihnatees, jo Juhfs jau, kā zereju, tatschū ari sunaſeet, ka semakahm waldehm arweenu augstakahs waldes japaļauſa, un tā tad gan lai Lihnschu pa-gasta walde augstakas waldes pawehli atstahtu ne-eewehrotu un ihpachī wehl tad, ja tahda pawehle ir teesham pagastam par fwehtibu un labklahšanas? Juhfs griebeet usrahbit, ka peñz likuma pagasta weza-keem nenahklos pahr muñchās aprinkā krogeem us-luhlot, un scheloseetees, ka pagasta wezakee jau tā deesgan ar darbeem apkrauti, ka knapi ween ſpehjot pagasta aprinkas tā usluhlot, kā peederahs, tadehk tad iai tee wehl buhtot pefpeesti, pa muñchū robeschahm plehstees. Ir es tās siñā Jums peekrichtu, ka mui-

schās polizijai pafchā wajadsetu pahr fawā aprinkā krogeem usluhlot, jo „kas flau, tam ari wajaga ro-gus turet“. Bet ja nu muñchū polizija tik wahja, ka ta pahr fawem krogeem nefpeñ usluhlot, nefpeñ fahrtibū usturet (grietet wiñai to us wiñadu wiñsi tak wajadseja), un ja augstā walde ir pagasta wezakeem pawehlejuſe, pahr schīhs polizijas aprinkā kro-geem usluhlot un tanis fahrtibū eewest, tad pagasta wezakeem schāda pawehle bei kahdu fawefchanas ir isdarama, lai ar tas muñchās polizijai nebuhtu va-prahtam. Muñchās walde tik war pee augstās wal-des schelotees un luht, lai ta pagasta wezakeem tahdu kuratora waru atkal atremtu, bet newis, ka Juhfs faleet, ta pagasta wezakos „is kroga istramditu“. ja tee krogās fahltu fahrtibū eewest. Un neween pagasta wezakeem, bet katrai privat personai ir ta teesiba, augstai waldei sunamu darit, ja wiñas pawehles ne-teek eewehrots. Tā tad us augstās waldes pawehli pahr krogū nekahrtibahm, pagasta wezakeem newajag wiñ „tik sun laist“, bet pafchēem it stingri luht, ka schīhs nekahrtibas wairb nenotiku. — Juhfs ilgojatees peñz zeefchaleem likumu nosazijumeem krogū fahrtibas siñā. Ja, labi gan buhtu zeefchaki likumu no-sazijumi, bet kamehr schos „zeefchakos“ nosazijumus fagaidišm, nepaliksm tafschu bes nekahdeem nosazi-jumeem. Mehginajeet, waj ar labugribu un jau do-tahm pawehlehm un nosazijumeem newarefeet krogās fahrtibū eewest! Mehginajeet tatschū, warbuht isdo-fees! —t—

No ahrsemehm.

Franzija. Franzuschu awise „Ta m“ (Temps), kas neñen tik stivri aissahweja Turziju, tagad pefpechī pahrgrosijuse fawu politiku, un draude Turzijai ar galigu ispostischānu, ja ta nepadoschotees leelwalstju ſpreedumam un uskaufschot Greeku robeschū jautajuma dehk iszeltees aſins isleefchanai. Meñs jau fawā tālā usrahdijsahm, ka awise ſenakā iſturefchanas tik leez-kaliga un pefnemta ar kahdu ihpachū nodomu, jo Franzuschu waldiba ſchim brihsham newar leelwalstju ſpreedumam austruma leetās pretotees, un ihpachī nedrihst fanhstees ar Kreewiju un Angliju, kas tagad wiñeetaki pahstahm us leelwalstju ſpreeduma ſpildiſchanu. Tā tad runas, ka Franzija fahls Turziju aissahwet, israhdijsahs par pilnigi nedibinatahm. Weenigabs walstis, kas ſchim brihsham Turzijai fle-peni lihdjsuht, ir Wahzija un Austrija, bet ſchā leetā war ari bes tām iſtift.

Anglija. Jhu tu tautas weetneeks Dillon turejis kahdu mihtinā Jhu semē koti usmuñinadamu runu. Par to zehlahs apakšnamā aſi strihdi, un kahds tautas weetneeks waizaja waldbu, waj ta ſchīhs runas dehk neperfchot pret Dillonu ne kahdu

soku. Ministers preefch Jhu leetahm, Forsters, fawā atbilde gan ar koti bahrgem wahrdem fodijs Dillona runu, bet leedsahs runataju tik apfuhdset pee teefas. Gewehrojot runas brihwibas zeenifchanu no tautas weegli warot notift, ka swerhinatee apwainoto attai-fno, un tas buhtu tik preefch Jhu agitazijas par weizinaschanu. Ministers tik folija, ſipri tik usluhlot Dillona un zitu Jhu tautas wadonu tahlaeem ſoleem.

Italijs. Tunīs leetā, kā rahdahs, Franzuschu waldiba drusku atkaphfees. Iſ Franzuschu awi-ſchu ratsteem redjams, ka Franzija negrib ſchīhs leetā dehk ar Italijs fanhstees, vihdamees, ka Italijs zaur to netiku pefpeesta, zeetaki ſabedrotees ar Wahziju, kas ſinams Franzijai newar buht pa prahtam. Za tad tas no Franzuschu beedribas projekteeratais otrs dielszelsch Tunīs laikam til drihs netiks buh-wets un Italijai ſchim brihsham paliks leelakais ſwars Tunīs.

Turzija. Jaunais Seemet-Albanijas ge-neralgubernators Risa pafchā beidsot tomehr atbrauzis Albanijs. Wiñsch iſkahpis Medwā pee malas. Zik leels karapheks tam atbrauzis lihds, wehl nañ ſinots. Risa pafchā, kā ſinams, grib ſpildit leelwalstju ſpreedumu Melnkalnes robeschū leetā, un pefpeest Albaneeschus, ſchim ſpreedumam padotees. Pa tam Porta gahjuſe pee leelwalstju ar luhtschānu, lai tai pagarinatu laiku preefch ſchī jautajuma iſchīršanas. Noliktais laiks beidsahs 12. (24.) augustā. Ja Risa pafchā lihds tam buhtu ſpehris kahds ſokus, no kureem waretu redset, ka Porta pateesi nopeetni fahl ſpildit leelwalstju ſpreeduma, tad ſchīhs walstis gan pagarinachanai preti nebuht, laut gan Porta ween tik pee nofawefchanas wamiga. Bet weena jeb diwas nedekas tahda leetā ne ka ne-iſtaifa, ja ta tik eet us preefch.

Portas pahrgalwiba paleek pastahwigi leelaka, peñz ſaama wahrda „jo pliks, jo traks.“ Wiñ, ka jau ſinots, ir ſlepeni nofuhjuſe uſmuñinadamus rat-stus us Indiju, tureenes muhamedanu eedſhwotajus ſlubinat us dumpi pret Anglu waldbu, un tagad to pafchū darot ari Aldschirā, tureenes muhamedaneſchus uſmuñinadama pret Franzuschu waldbu. Anglijas un Franzijas draudsiba pret Turziju zaur tahdeemi darbeem gan newar tik pawairota.

Kihna. Par Kihneefchū ſlotes komandantu efot eezelts Anglu ſlotes kapteins Dſchignels. Kih-neefchū waldiba nofreadufe, leetot kahds miljonus preefch Turku braru ſugu nofirkšanas, jo pafchā Kihna kahdu ſugu wehl nañ. Kahdu komandu dabuhs bijusčais Anglu palkawneeks Gordons, tas wehl nañ iſkaidrojees.

Schīhreju teesa preefch Kuldšas jauta-juma iſpreefchanas, kā ahrsemes awise ſakta,

tam kahdas bresmas, ka kahds is Hohenzolerneem nahja us Spaneeschu troni?“

„Ja!“ atbildeja leisars, „peñz diwi jeb trim gadeem wiñsch itin droschi atkal buhtu nogahsees no trona, un Brūhija tad nebuhtu fawejufehs, eejauk-tees Spaneeschu leetās. Tik ſwariga walstis, kahda ir Juhfu jauna Wahzija, newar un nedrihst to at-kaut, ka prinjis, kas ofizieli peder pee wiñas wal-dosha nama, teek iſdichts if ſemes, kura to reis pef-nemhuſe par ſawu waldineku. Schis eewehrojums tad ari man wadija printſcha Leopolda leetā. Kad kahdam ahrsemes prinzipi buhtu wiñmasakā ſeriba, turetees us Spaneeschu trona, es nekad nebuhtu ſchā ſandidaturai pretojees, bet itin proſti buhtu puhle-jees, eeguht Madridē pahrvorū par Wahzijas balži. Bet lepnahs Spaneeschu aſins nepanes ſwefcha waldineka. Printſcha Leopolda gruhtais stahwo-lik Spānijā drihs buhtu pefspeedis Wahziju, wiñam nahkt palihgā un eejauktees Spānijas waldibas lee-tās.

„Tā tad Juhfu Majestete doma, ka prinjis Amadeo, kas tik fo eezelts?“

„Newaldis ne trihs gadus.“

„Un tad Italijs?“

Nekustinahs ne pirksta, kad wiñsch gahſſeſes, ta-dehk ka wiñsa war ajsbildungeet ar ſawu wahjibū, ko nedjs Wahzija, nedjs Franzija newar darit. Leelas tautas, kā Juhſeja un mana, nedrihst atstaht ſawus printſhus. Tadehk es arweenu efmu tam pretojees, ka kahds no manejeem buhtu pefnemis kahdu tro-

ni. Un tizeet man, ka tahdu preefchlikumu naw truhjīs.“ Wehlaki pedfiswojumi ir peerahdijschī, zik pa-reis Napoleon III. te bij ſpreedis par Spaneeschu leetahm. Italeſchu prinjis Amadeo, kas toreis tik eezelts par Spaneeschu Lehnīku, peñz kahdeem trim gadeem pateesi bij pefpeests, ſcho troni atkal atstaht, un Italijs nefpehra ne ſoka, tam palihdset.

Mels koti bij brihnijees, ka peñz Sedanas katastrofas gandrihs nekahdi Bonapartisti ne-eeradahs pee Leisars „Wilhelmshöhe“ pilī; no eefahkuma kuhdi reti bij parahdijusches, bet drihs apmeklefchana pil-nigi beidsahs. Wiñsch par to iſfazija Leisaram ſawu brihnīchanos un dabuja par atbildi, ka Napoleon ſpats bij leedjees, ſawus pefkritejus pefnem. Wah-ju awise ſoreis us bonapartisti demonstrāciju truh-kumu usrahdijsa kā us peerahdijsumu, ka Leisars ari no ſawem pefkritejems pafchēem netekot eeredsets. Mels ſolijs ſcho leetu zaur Wahju awisehm iſkaidrot, bet Leisars ſazijis, lai to nedarot, jo Wahzieschi to-mehr nefapratifchot Franzuschu partiju un waldibas pefineku buhſchanu.

„Pee Jums,“ ſazija Leisars, „prefotſchanahs oposiſija noteek pret ministeriju; Franzija pret walstis galwu un wiñu walstis fahrtibū. Tā tas bij pee Burboneem, pee Luis Filipa, pee Leisara walstibas un buhs tapat ari pee republikas. Un ta ir Franzijas leelaka nelaime.“

Par Bismarku Leisars runaja ſchādā wiñjē:

„Kanzlera ſeelaſ ſpehj ſibinajahs us tam, ka wiñsch ir tik minifiers. Newajadsehs Jums iſ-

ſkaidrot, zik leela ſtarpiba ſtarp ministera nelaimi un pafchā waldineela nelaimi. Kad ministerim kahds no darbeem neisododahs, wiñsch atkaph-jahs no amata un meerigi noskatihs, kā wiñ ſehzahjeſes atkal uſbuhtwe wiñ ſipostito namu; turpretim waldineekam ir pafcham ja-pahrlabo ſawas ſkuhdas, jeb jaatstahj ſchis gruhtais darbs dehlam. No tam iſkaidrojahs, ka waldineels arweenu maſak gribehs rifkeeret, ar-weenu buhs apdomigaks un taſnals, neka wiſlabas ſiņas ministeris. Un tas ir weens no leelakeem mo-narchijas eestahdijumu labumeem. Leisars jeb Lehnīku to nekad neaimirſchīs, ka wiñ ſehzahjeſes buhs dehls jeb radineeks; ministeris turpretim, jeb republikas presidents eerauga ſawā ſehzahjeſa jik ſawu konlurentu, pefineku, pa laikam niñako eenaid-neelu. — Preefch Bismarka leela laime, ka wiñsch tik ministers. Sawa waldineela uſtīzibū wiſleelakā mehrā bauididams, wiñsch war wiñ ſirkeeret un it neka nebihtees. Kad karſhs 1866. godā buhtu preefch Brūhija ſeids ſeids nelaimigi, Juhfu kanzlers tagad meditu ſakus Pomerds: nekas ſauna ſakus tam nebuhtu warejis notift! — Lehnīku atbildibai turpretim ir wajadſigas waj ſehzah ſeelaſ ſibinajahs dahu-nas, jeb nedſirdeta laime, — tad war iſmehginaſt wiñſu!“

(Turpmak wehl.)

